

DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET KULLANIM VE DOYUM MOTİVASYONLARININ BAZI PAREMETRELER BAKIMINDAN İNCELENMESİ

EXAMINING SOME OF PARAMETRES USING INTERNET AND GRATIFICATION MOTIVATION OF THE STUDENTS OF THE DUMLUPINAR UNIVERSITY

Mehmet ACET¹ A. Serdar YÜCEL² Adnan ERSOY³ Yağmur AKKOYUNLU⁴

Özet: İletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler sonucunda internetin toplumsal yaşamımızdaki önemi hızla artmıştır. İnternet birçok alanda kullanıcıya fayda sağlamaktadır. Bunlar; bilgi edinme, eğlence, sohbet, alışveriş, iletişim gibi farkörler bunların başında gelmektedir. Bu araştırmada, katılımcıların bazı parametrelerinin internet kullanımında etkili olan 6 faktör üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma Kütahya Dumlupınar Üniversitesi “Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu, Mühendislik Fakültesi, İİBF, Eğitim Fakültesi, Fen edebiyat Fakültesinde” okuyan basit tesadüfî örnekleme yoluyla seçilen 691 öğrenci üzerinde uygulamalı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 309 Bayan ve 382 erkek katılım sağlamıştır. Katılımcılara spor aktiviteleri, günlük hayatları, internet kullanım farklılıkları, süreleri gibi bazı sorular yöneltilmiştir. Ayrıca katılımcıların demografik özellikleride belirlenmiştir. Ailelerinin ekonomik, eğitim ve yaşadıkları bölgeler hakkında da bilgi toplanmıştır. Elde edilen bu bilgilerle uygulamaya gidilmiştir. Uygulamada SPSS istatistik 15 programı kullanılarak analiz gerçekleştirilmiştir. Analizde farklı teknikler ve yöntemler kullanılmıştır. Uygulama ve analizden elde edilen veriler çalışmanın tartışma ve sonuç kısmında açıklanmıştır. Çalışma sonunda, internet kullanımının motivasyon ve doyum düzeyi üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencisi, İnternet, Bilgisayar, Motivasyon.

Abstract: Significance of internet in our communal living increased at a fast pace as a consequence of rapid improvements achieved in communication technologies. Internet avails its users in many fields. Knowledge acquisition, entertainment, chat, shopping, communication, etc. are the most important fields. In this study, it is aimed to examine the effects of some parameters of the participants on the 6 factors that are determinant on the internet use. Research is realized in practice on 691 students who are receiving education in Kütahya Dumlupınar University “Physical Training Sports High School, Engineering Faculty, IIBF, Faculty of Education, Faculty of Arts and Sciences”, and who were selected by means of simple random sampling method. 309 female and 382 male students participated in the research. Some questions were asked to the participants such as their sports activities, everyday lives, internet usage differences and times. Demographical features of the participants were also identified. Information about economic, educational status of their families and their residence areas were collected. Data obtained was carried into effect. Analysis is carried out by using SPSS statistical 15 program. Various techniques and methods were used in the analysis. Data obtained from the application and analysis is explained in the discussion and result section. At the end of the research, it is concluded that internet use is efficient on the motivation and satisfaction level.

Key words: Students of University, Internet, Computer, Motivation.

- 1 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya-Türkiye
- 2 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Fırat Üniversitesi, Elazığ-Türkiye
- 3 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya-Türkiye
- 4 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya-Türkiye

GİRİŞ

İletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler, toplumsal iletişimde yeni bir aktör olarak interneti gündeme getirmiştir. İnternet, çok sayıda bilgisayarın ve bilgisayar sistemlerinin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır(Şeker 2005: 66).

İnternet'in insanlar için önemi bilgi çağının yaşanmakta olduğu bu dönemde her geçen gün daha iyi anlaşılmalıdır. Bilim ve teknolojiadaki gelişmelerle bilgi sadece soyut bir kavram değil aynı zamanda kullananlar ve bilgiyi teknolojiye dönüştürebilenler için önemli bir güç haline gelmiştir.(Akkoyunlu, 2006'dan aktaran: Usta ve ark, 2007: 210)

Özellikle 1990'lı yılların başından itibaren kamusal kullanımı yaygınlaşan internet, yalnızca iletişim teknolojisi alanında bir yenilik olmakla kalmamış, aynı zamanda gerek akademik gerekse popüler ilginin merkezine oturmuştur. İnternet üzerine yönelik akademik ilgi öncelikle mühendislik ve iletişim disiplininde yoğunlaşmış, ancak sonrasında psikolojiden, sosyolojiye, siyaset bilimine kadar pek çok bilim dalının araştırma alanlarına eklenmiştir. İnternete yönelik popüler ilgi ise aracın kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte artmış, kişisel kullanıcının pek çok ihtiyacına yanıt veren bir iletişim ortamı olmasıyla önem kazanmıştır(Timisi 2003: 121'den aktaran: Balcı ve Ayhan, 2007: 175)

İnternet aracılığıyla insanlar ihtiyaç duyduğu her türlü bilgiye hızlı bir şekilde ulaşabilmekte; dünyada meydana gelen gelişmelerden anında haberdar olmakta; eğlenceli ve hoşça vakitler geçirebilmekte; sevdikleriyle ve tanıdıklarıyla

sohbet edebilmekte, bankacılık işlemlerini yerine getirebilmekte ve hatta alış-veriş yapabilmektedirler. İnternetin en önemli özelliği interaktif iletişim sağlamasıdır (Morris ve Ogan 2004: 141). İnternet ile tek taraflı bilgi vermek yerine, kullanıcının taleplerine göre yönlendirilen bir bilgi akışı gündeme gelmiştir. Tek bir kullanıcının, birden fazla bilgisayarda bulunan bilgiye ulaşmasına imkân tanıyan internet, bu haliyle kullanıcıları arasında bilgi alışverişini olanaklı hale getirmiştir. Öyle ki insanlar, "mouse"a bir kez dokunmak suretiyle yüzlerce internet gönüllüsüne aynı anda mesaj gönderebilmektedir. İnternet teknolojisi, mesajların sadece yazılı olarak değil, aynı zamanda görsel ve sesli olarak da iletilmesine imkân tanımaktadır (Newhagen ve Rafaeli 1996: 5). Bu haliyle internet, televizyon, radyo, gazete gibi geleneksel kitle iletişim araçlarının hepsini tek bir medya halinde bir araya getirme yeteneğine sahip bir araç olarak ön plana çıkmaktadır(Atabek 2003: 68). Gazete, televizyon ya da radyoya nazaran bilgiye daha hızlı erişim imkânı sağlayan internet, gittikçe daha fazla kişi veya kurum tarafından kullanılmaktadır(Balcı ve Ayhan, 2007: 175).

Hatta kurumların birçoğunun web sayfalarının olmasının ötesinde insanlar da kendi web sayfalarını oluşturabilmektedirler. Tarihsel perspektifte değerlendirildiğinde Türkiye'de internet ilk olarak 1980'li yılların ortalarından sonra gündeme gelmeye başlamıştır.

İlk bilgisayar ağı üniversiteler önderliğinde kurulmuş ve bu ağ yalnızca üniversiteler ve araştırma kuruluşları tarafından kullanılmıştır. Daha sonra bu ağın ihtiyaçları karşılayamaz duruma gelmesi, akademik kurumlar tarafından çok sayıda yeni

bağlantının gerçekleştirilmesini sağlamıştır (Şeker 2005: 68-69).

Bugün ise Türkiye’de çoğunluğu genç insanlar olmak üzere, yaklaşık olarak 15 milyon kişi internet kullanmaktadır (www.haber7.com’dan aktaran:Balcı ve Ayhan 2007, 175). Özellikle üniversiteler öğrencilere, internete daha rahat bağlanmaları için çeşitli imkânlar sunmakta ve onların bu teknolojiden maksimum düzeyde yararlanmalarının yollarını aramaktadır. (Balcı ve Ayhan, 2007, 175).

Geleceğin nitelikli insan gücü kuşağını oluşturacak olan üniversite öğrencileri internet teknolojilerini ne kadar çok özümserse bu teknolojilerin gelişimi o kadar kolay olacaktır (Yıldırım ve Bahar, 2008:656). İşte kullanımlar ve doyumlar yaklaşımını temel almak suretiyle Dumlupınar Üniversitesi’nin çeşitli fakülte ve yüksekokullarında eğitim gören öğrenciler üzerinde yürütülen bu çalışma; üniversite öğrencilerini internet kullanmaya yönelten bazı motivasyon faktörleriyle öğrencilerin cinsiyet, yaş, öğrencilerin aile aylık gelir düzeyleri, okudukları fakülte ve bölümler, anne ve baba eğitim durumları, günlük hayattaki genel ruhsal durumları ve spor geçmişi arasında ne tür ilişkilerin bulunduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Üniversite öğrencilerinin internet kullanım ve doyumlarını tespit etmek amacıyla Dumlupınar Üniversitesi öğrencileri üzerinde bir saha araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni, Kütahya merkezde Germiyan Kampusu ve Merkez Kampusunda faaliyet gösteren fakülte ve yüksekokul öğrencilerinden oluşmaktadır.

Tesadüfî örneklem yoluyla seçilen 750 katılımcı üzerinde yüz yüze anket uygulanmış; ön inceleme sonucu 691 anket analiz için uygun görülmüştür. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi’nden (BESYO, Mühendislik Fakültesi, İİBF, Eğitim Fakültesi, Fen edebiyat Fakültesi) basit tesadüfî örneklem yoluyla seçilen 691 öğrenci (309 Bayan ve 382 erkek) çalışmaya dâhil edilmişlerdir. Hazırlanan anket formu, 50 BESYO öğrencisi üzerinde ön teste (pre-test) tabi tutulmuş; son kontrol ve düzenlemeler yapıldıktan sonra da uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Anketin güvenilirliği, yapılan ön test sonucunda Cronbach Alpha değerleri hesaplanması ile ölçülmüş ve 0.89 olarak tespit edilmiştir. Anketi uygulayacak anketörler, Dumlupınar Üniversitesi BESYO 4. Sınıf Öğrencileri arasında gönüllü olanlardan seçilmiştir. Anketörler saha araştırmasına başlamadan önce, anket uygulama tekniği ve anketteki soru türleri hakkında eğitime tabi tutulmuşlardır. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerin internet motivasyonlarını saptamak amacıyla 46 maddeden (item) oluşan bir ölçek kullanılmıştır. Katılımcıların söz konusu maddelere katılma derecelerini belirlemek için 5’li Likert tipi ölçek kullanılmıştır. Bu ölçekle de; Tamamen Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Fikrim Yok (3), Katılıyorum (4) ve Tamamen Katılıyorum (5) aralıklarında yanıtlar alınmıştır. Katılımcıların internet kullanım motivasyonlarını saptamak amacıyla kullanılan ölçek, daha önce bu konuda yapılan birçok araştırmadan (Charney 1996, Flaherty ve ark. 1998, Lin 1999, Korgaonkar ve Wolin 1999, Ferguson ve Perse 2000, Papacharissi ve Rubin 2000, Perse ve Ferguson 2000, Flanagan ve Metzger 2001, Lin 2001, Abdulla 2003, Cox-Otto 2003, Song ve ark. 2004, Stafford ve Stafford 2004, Park 2004, Grace-Farfaglia ve

ark. 2006) elde edilmiş, Balcı ve Ayhan (2007) tarafından geliştirilmiş ve “Üniversite öğrencilerinin internet kullanım ve doyumları üzerine bir saha araştırması” isimli çalışmalarında kullandıkları bir ölçektir. Söz konusu anket formu başlıca iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm katılımcıların demografik özellikleri, günlük internet kullanımı ve spor geçmişi hakkında bilgi sağlamaya yönelik 12 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümdeki 46 soru ile öğrencilerin internet kullanım motivasyonları tespit edilmeye çalışılmıştır. Anketler 2011-2012 Eğitim öğretim yılında uygulanmıştır.

Elde edilen veriler, SPSS 16.0 istatistik programı kullanılarak elektronik ortamda işlenmiştir. Verilerin analizinde sırasıyla; anket sorularını cevaplayanların demografik özelliklerini, günlük internet kullanımı ve spor geçmişi düzeyini belirlemek için frekans analizi; katılımcıların internet kullanım motivasyonlarına ilişkin görüşlerinin bazı bağımsız değişkenlere göre (yaş, cinsiyet, eğitim, bölüm, fakülte, spor geçmişi, günlük internet kullanımı vb.) farklılığının tespitinde verilerin normal dağılım gösterip göstermedikleri ve varyansların homojenlik testlerinin sonuçlarına göre; değişkenlerin ikili karşılaştırılmalarında “bağımsız örneklem t testi” veya “Mann Whitney U testi”, gruplar arasında farklılıklarda “Anova” veya “Kruskall-Wallis”, gruplar arası farklılığın belirlenmesinde varyansların homojen olmadığı yerlerde “Dunnett’s C” varyansların homojen olduğu yerde “Bonferroni” testi kullanılmıştır. Yorumlar tablolar ile desteklenmiştir.

Verilerin sağlıklı yorumlanabilmesi için anketin beşli derecelendirme aralıkları; “kesinlikle katılmıyorum” (1,00-1,80), “katılmıyorum” (1,81-2,60), “kararsızım (2,61-3,40), “katılıyorum” (3,41-4,20)

“tamamen katılıyorum” (4,21-5,00) şeklinde belirlenmiştir. Öte yandan bu çalışmada elde edilen veriler, Dumlupınar Üniversitesi öğrencileri ile söz konusu öğrencilerden ankete yanıt verenlerinin sayısı ile sınırlandırılmıştır.

BULGULAR

Katılımcıların internet kullanım motivasyonlarına ilişkin görüşlerinin bazı bağımsız değişkenlere göre (yaş, cinsiyet, eğitim, bölüm, fakülte, spor geçmişi, aile geliri, günlük internet kullanımı vb.) farklılığının tespitinde aşağıdaki bulgular elde edilmiştir. Uygulanan ölçekteki maddelerin güvenilirlik katsayısı (Cronbach’s α = .908) genel olarak yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların Bazı Özellikleri

Ankete katılan katılımcıların cinsiyet bakımından % 55.3’ü erkek, % 44.7’si bayandır. Ankete katılanların % 12.9’u birinci sınıfta okuduğunu belirtirken, % 38.2’si ikinci, % 33.0’ı üçüncü, % 15.9’u dördüncü sınıfta olduğunu ifade etmiştir. Sorulara cevap veren katılımcıların % 2.9’u Eğitim Fakültesi, % 6.5’i Fen Edebiyat Fakültesi, % 8.2’si Mühendislik Fakültesi, % 11.0’ı İİBF, % 63.0’ı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve % 8.4’ü ise Üniversitenin farklı bölümlerinde okuyan öğrencileridir.

Anket formunda katılımcıların yaşı öncelikle açık uçlu olarak sorulmuş, daha sonra elde verilen veriler gruplandırılmıştır. Buna göre sorulara cevap veren öğrencilerin % 4.1’i 17-18, % 20.1’i 19-20, % 47.5’i 21-22, % 20.0’ı 23-24 ve % 8.4’ü 25 ve üzeri yaş gruplarında yer almaktadır. “Sporla ilgili geçmişiniz nedir?” şeklindeki soruya öğrenci katılımcıların % 31.1’i 3-5, % 38.6’sı 6-9, % 19.7’si 10-13, % 5.4’ü 14-17 ve % 5.2’si 17 ve üzeri

Yıl spor geçmişleri olduğu yanıtını vermişlerdir. Dolayısıyla araştırmaya katılan öğrencilerin % 91.6'sının 25 yaş altı öğrenci grubunu oluşturduğu göz önüne alındığında % 68.9'luk oranla 5 yılın üzerinde spor geçmişi olan öğrenci sayısı büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

Ailenin aylık geliri bakımından da, araştırmaya katılanların % 4.1'i 500 ve daha az TL, % 19.0'ı 501-1000 TL, % 38.6'sı 1001-1500 TL, % 11.1'i 1501-2000 TL, % 8.2'si 2001-2500 TL, % 13.0'ı 2501-3000 TL ve % 5.9'u 3001 TL ve üzerindeki gelir grupları bulunmaktadır. Bu sonuçların da gösterdiği gibi, araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin büyük bir kısmı düşük gelir seviyesine sahiptir. "Günlük hayatta kendinizi nasıl tanımlarsınız?" şeklindeki soruya araştırmaya katılanların % 32.1'i sessiz-sakin, % 27.6'sı sosyal ve dışa dönük, % 15.2'si hiperaktif (hareketli), % 18.4'ü sınırlı ve çabuk parlayan ve % 6.7'si ise kendisini daha farklı şekillerde tanımlamışlardır.

Araştırmaya katılanların % 9.3'ü 1-2, % 26.6'sı 3-4, % 29.8'i 5-6, % 23.3'ü 7-8 ve % 11.0'ı

ise 9 saat ve üzeri günlük internet kullanımı olduğunu ifade etmektedirler. Dolayısıyla öğrencilerin yaklaşık % 64,1'inin günlük internet kullanımının 5 ve üzeri saat ile (değişen oranlarla birlikte) yaşamlarının bir parçasını oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan

öğrencilerin baba ve anne eğitim durumları incelendiğinde baba eğitim durumu oranları; % 4.6'sı okur-yazar değil, % 15.8'i ilkökul, % 32.7'si ortaokul, % 32.6'sı lise ve dengi, % 12.0'ı üniversite –yüksekökul ve % 2.3'ü lisans üstü, anne eğitim durumu oranları ise; % 9.3'ü okur-yazar değil, % 2.9'u ilkökul, % 34.4'ü ortaokul, % 21.9'u lise ve dengi, % 7.1'i üniversite –yüksekökul ve % 2.5'i lisans üstü olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılan BESYO öğrencilerinin okudukları bölümler incelendiğinde % 24.2'sinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği, % 28.2'sinin antrenörlük eğitimi, % 11.7'sinin spor yöneticiliği ve % 35.9'unun ise diğer fakültelerin farklı bölümlerinde okudukları görülmektedir.

Tablo 1: Katılımcıların İnternet Kullanım Motivasyonlarına İlişkin Görüşlerinin "Cinsiyet" Değişkenine Göre Farklılığı İçin t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gruplar	N	%	\bar{X}	SS	Sd	Levene		t	P
							F	P		
Sosyal Kaçış Motivasyonu	Bayan	309	44.7	3,55	,87	689	25,680	,000	3,423	,001
	Bay	382	55.3	3,74	,61					
Bilgilenme Motivasyonu	Bayan	309	44.7	4,10	,60	689	1,611	,205	4,737	,000
	Bay	382	55.3	3,88	,58					
Boş Zamanları Değerlendirme Motivasyonu	Bayan	309	44.7	3,88	,70	689	7,416	,007	,117	,907
	Bay	382	55.3	3,89	,62					
Ekonomik Fayda Motivasyonu	Bayan	309	44.7	3,89	,60	689	0,369	,544	1,456	,146
	Bay	382	55.3	3,96	,60					
Sosyal Etkileşim ve Chat Motivasyonu	Bayan	309	44.7	3,94	,57	689	0,425	,515	1,434	,152
	Bay	382	55.3	4,00	,54					
Eğlence Motivasyonu	Bayan	309	44.7	3,88	,72	689	0,241	,623	1,462	,144
	Bay	382	55.3	3,96	,68					

Çalışmada; bilgilenme ($t= 4.737$; $p< .05$) motivasyonu ile katılımcıların cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılaşma tespit edilirken; ekonomik fayda ($t= 1.456$; $p> .05$) ve sosyal etkileşim ve chat ($t= 1.434$; $p> .05$) ve eğlence ($t= 1.462$; $p> .05$) motivasyonu ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulgulanmamıştır. Varyansların homojenlik testlerinin sonuçlarına göre; değişkenlerin ikili karşılaştırılmalarında sosyal kaçış ve boş zamanları değerlendirme motivasyonu faktörleri için “Mann Whitney U testi” uygulanmıştır. MWU testi sonuçlarına göre, sosyal kaçış ($U=53537$, $p<.05$) motivasyonu ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılaşma tespit edilirken; boş zamanları değerlendirme ($U=57825$, $p>.05$) motivasyonu ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Erkeklerin interneti bir sosyal kaçış aracı olarak kullanma motivasyonu ortalaması 3.74 iken;

bayanların sosyal kaçış motivasyonu ortalaması 3.55’dir. Buna göre; erkekler, bayanlara göre interneti bir sosyal kaçış aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar. Araştırmaya katılan erkeklerin internet kullanmada bilgilenme motivasyonu ortalaması 3.88 iken; bayanların ortalaması 4.10’dur. Bayanlar, internet kullanımında bilgilenme motivasyonuna erkeklerden daha çok önem vermektedirler. Öte yandan ekonomik fayda motivasyonuna göre, erkeklerin ortalaması 3.96, bayanlarınki ise 3.89’dur. Bu sonuçlara göre; internet kullanımında erkek katılımcılar, bayanlardan daha fazla ekonomik fayda motivasyonunu önemli görmekteyiz. Benzer şekilde erkekler ($X = 3.96$), interneti bir eğlence aracı olarak kullanmada bayanlara ($X = 3.88$) göre daha yüksek bir ortalamaya sahiptir. Bunun anlamı erkekler, internet kullanmada eğlence faktörüne bayarlardan daha çok önem vermektedirler.

Tablo 2: Katılımcıların İnternet Kullanım Motivasyonlarına İlişkin Görüşlerinin “Yaş” Değişkenine Göre Farklılığı İçin Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gruplar	N	%	\bar{X}	SS	VK	KT	Sd	KO	Levene		F	P
										F	P		
Bilgilenme	17-18	28	4.1	3,96	,50	Gruplar arası	1,936	4	,484	2,099	,079	1,329	,258
	19-20	139	20.1	3,97	,49								
	21-22	328	47.5	3,98	,62	Grup içi	249,947	686	,364				
	23-24	138	20.0	3,92	,66								
	25+	58	8.4	4,14	,58	Toplam	251,883	690					
	Toplam	691	100.0	3,98	,60								
Ekonomik Fayda	17-18	28	4.1	3,71	,66	Gruplar arası	3,894	4	,974	,424	,792	2,696	,030
	19-20	139	20.1	3,90	,59								
	21-22	328	47.5	3,90	,59	Grup içi	247,742	686	,361				
	23-24	138	20.0	3,99	,60								
	25+	58	8.4	4,10	,60	Toplam	251,637	690					
	Toplam	691	100.0	3,93	,60								
Sosyal Etkileşim ve Chat	17-18	28	4.1	4,19	,40	Gruplar arası	9,874	4	2,469	1,325	,259	8,292	,000
	19-20	139	20.1	4,08	,54								
	21-22	328	47.5	3,86	,55	Grup içi	204,229	686	,298				
	23-24	138	20.0	4,01	,55								
	25+	58	8.4	4,18	,53	Toplam	214,103	690					
	Toplam	691	100.0	3,97	,55								

Öğrencilerin yaş süreleriyle, Ekonomik fayda ($F= 2.696$; $p< .05$), Sosyal etkileşim ve chat ($F= 8.292$; $p< .05$) motivasyonu ile katılımcıların yaşı arasında anlamlı bir farklılaşma tespit edilirken; bilgilenme ($F= 1.329$; $p> .05$) motivasyonu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Levene homojenlik testi sonrası “Sosyal kaçış” ve “Boş zamanları değerlendirme” ve “Eğlence” motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Bu yüzden, parametrik istatistikler için “normallik” varsayımının karşılanmadığı durumlarda alternatif bir test olarak önerilen (Büyüköztürk, 2006) ilişkisiz k-örneklem için Kruskal Wallis H (KWH) testi kullanılmıştır.

Analiz sonucunun da açıkça ortaya koyduğu gibi öğrencilerin yaş süreleriyle, sosyal kaçış ($KWH= 33.927$; $p< .05$), boş zamanları değerlendirme ($KWU= 12.047$; $p< .05$) ve eğlence ($KWU= 52.014$; $p< .05$) motivasyonları arasında anlamlı bir ilişki söz konusudur. Sosyal kaçış motivasyonuna verilen önem açısından, 25 ve üzeri yaş grubu ile ($X = 4.10$); 17-18 ($X = 3.58$), 19-20 ($X = 3.73$), 21-22 ($X = 3.63$) ve 23-24 ($X = 3.49$) yaş gruplarının farklılaştığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu sonuçlara göre yaş süresi arttıkça, sosyal kaçış motivasyonuna verilen önem de artmaktadır.

Boş zaman değerlendirme motivasyonuna en fazla önem verenleri 25 ve üzeri yaş grubu ($X = 4.08$) oluştururken; en az önem verenleri ise 17-18 ($X = 3.80$) yaş grubu meydana getirmektedir. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında, yaş süresi grupları arasında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı dikkat çekmektedir.

Ekonomik fayda motivasyonuna en fazla önem verenlerin 25 ve üzeri yaş grubu ($X = 4.10$) oluştururken; en az önem verenleri ise 17-18 ($X = 3.71$) yaş grubu meydana getirmektedir. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında, yaş süresi grupları arasında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı dikkat çekmektedir.

Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında; sosyal etkileşim ve chat motivasyonuna verilen önem açısından, 21-22 yaş grubu ile ($X = 3.86$); 17-18 ($X = 4.19$), 19-20 ($X = 4.08$) ve 25 ve üzeri ($X = 4.18$) yaş gruplarının farklılaştığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu sonuçlara göre sosyal etkileşim ve chat motivasyonuna en az önem verenlerin 21-22 yaş grubu olduğu görülmektedir. Eğlence motivasyonu göre, 17-18 yaş grubu ile tüm grupların, 19-20 ile 21-22 yaş gruplarının, 23-24 yaş grubu ile 17-18 ve 21-22 yaş gruplarının, 25 ve üzeri yaş grubu ile de 17-18 ile 21-22 yaş gruplarının farklılaştığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 3: Katılımcıların Görüşlerinin “İnternet kullanma düzeyleri” Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gruplar	N	%	\bar{X}	SS	VK	KT	Sd	KO	Levene		F	P
										F	P		
Bilgilenme	1-2 saat	64	9.3	4,25	,53	Gruplar arası	13,258	4	3,314	,757	,554	9,528	,000
	3-4 saat	184	26.6	3,91	,54								
	5-6 saat	206	29.8	3,86	,64	Grup içi	238,625	686	,348				
	7-8 saat	161	23.3	3,98	,62								
	9+	76	11.0	4,23	,50								
	Toplam	691	100.0	3,98	,60	Toplam	251,883	690					
Ekonomik Fayda	1-2 saat	64	9.3	4,00	,70	Gruplar arası	6,294	4	1,573	2,314	,056	4,400	,002
	3-4 saat	184	26.6	4,01	,56								
	5-6 saat	206	29.8	3,80	,58	Grup içi	245,343	686	,358				
	7-8 saat	161	23.3	3,90	,63								
	9+	76	11.0	4,06	,51								
	Toplam	691	100.0	3,93	,60	Toplam	251,637	690					

Katılımcıların günlük internet kullanma sürelerine göre internet kullanma motivasyonlarına verdiklerin önemin farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçlarına bakıldığında; üniversite öğrencilerinin günlük internet kullanım süreleri bakımından sosyal kaçış (KWH= 102.359; $p < .05$), bilgilenme ($F = 9.528$; $p < .05$), ekonomik fayda ($F = 4.400$; $p < .05$), sosyal etkileşim ve chat (KWH= 23.473; $p < .05$) ve eğlence (KWH= 21.610; $p < .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bir şekilde farklılık gösterirken; boş zamanları değerlendirme (KWH= 5.286; $p > .05$) motivasyonu ile anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir.

Tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre bilgilenme motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın günde 1-2 saat internet kullananlar ($X = 4.25$) ile 3-4 saat ($X = 3.91$), 5-6 saat ($X = 3.86$) ve 7-8 saat ($X = 3.98$) internet kullananlar arasında, günde 9 saatten fazla ($X = 4.23$) internet kullananlar ile, 3-4 saat ($X = 3.91$), 5-6 saat ($X = 3.86$) ve 7-8 saat ($X = 3.98$) internet kullananlar arasında olduğu

görülmektedir. Ekonomik fayda motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın günde 3-4 saat internet kullananlar ($X = 4.01$) ile 5-6 saat ($X = 3.80$) internet kullananlar arasında, günde 9 saatten fazla ($X = 4.06$) internet kullananlar ile, 5-6 saat ($X = 3.80$) internet kullananlar arasında olduğu görülmektedir. Levene homojenlik testi sonrası “Sosyal kaçış”, “Sosyal etkileşim ve chat”, “Boş zamanları değerlendirme” ve “eğlence” motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Kruskal Wallis H (KWH) testi yapılmıştır.

Sosyal kaçış motivasyonu ile katılımcıların günlük internet kullanım süreleri arasındaki ilişki incelendiğinde; interneti günlük 1-2 ($X = 2.67$) saat kullananlar, 3-4 ($X = 3.73$), 5-6 ($X = 3.63$), 7-8 ($X = 3.84$), 9 ve üzeri ($X = 3.99$) saat kullananlara oranla sosyal kaçış motivasyonuna daha az önem vermektedirler. Yine çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu farklılığın günlük 5-6 saat internet kullananlarla 7-8 ve 9+ saat kullananlar arasında olduğu görülmektedir.

Boş zamanları değerlendirme motivasyonu ile katılımcıların günlük internet kullanım süreleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Günlük internet kullanım sürelerinin boş zamanı değerlendirme motivasyon faktörünü etkilemediği söylenebilir. Sosyal etkileşim ve chat motivasyonu ile günlük internet kullanım süresi arasında istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın günde 3-4 saat internet kullananlar ($X = 4.10$) ile 5-6 saat ($X = 3.85$) ve 7-8 saat ($X = 3.91$) internet kullananlar arasında, günde 9 saatten fazla ($X = 4.11$) internet kullananlar ile, 5-6 saat ($X = 3.85$) internet kullananlar arasında olduğu görülmektedir. Eğlence motivasyonu ile günlük internet kullanım süresi arasında istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın günde 3-4 saat internet kullananlar ($X = 4.04$) ile 5-6 saat ($X = 3.81$) ve 7-8 saat ($X = 3.84$) internet kullananlar arasında, günde 9 saatten fazla ($X = 4.14$) internet kullananlar ile, 5-6 saat ($X = 3.81$) ve 7-8 saat ($X = 3.84$) internet kullananlar arasında olduğu görülmektedir. Günlük internet kullanımını 9 saat ve üzeri olan katılımcıların eğlence motivasyonuna daha fazla önem verdikleri söylenebilir.

Tablo 4: Katılımcıların İnternet Kullanım Motivasyonlarına İlişkin Görüşlerinin “Spor düzeyleri” Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gruplar	N	%	\bar{X}	SS	VK	KT	Sd	KO	Levene		F	P
										F	P		
Ekonomik Fayda	3-5 yıl	215	31.1	3,92	,61	Gruplar arası	6,294	4	1,573	2,314	,056	4,400	,002
	6-9 yıl	267	38.6	3,92	,59								
	10-13yıl	136	19.7	3,85	,59	Grup içi	245,343	686	,358				
	14-17yıl	37	5.4	4,29	,54								
	17+	36	5.2	3,94	,60								
	Toplam	691	100.0	3,93	,60	Toplam	251,637	690					
Sosyal Etkileşim ve Chat	3-5 yıl	215	31.1	4,02	,54	Gruplar arası	7,946	4	1,986	10,928	,000	6,610	,000
	6-9 yıl	267	38.6	3,96	,52								
	10-13yıl	136	19.7	3,88	,58	Grup içi	206,157	686	,301				
	14-17yıl	37	5.4	4,25	,59								
	17+	36	5.2	3,82	,62								
	Toplam	691	100.0	3,97	,55	Toplam	214,103	690					
Eğlence	3-5 yıl	215	31.1	3,96	,71	Gruplar arası	9,810	4	2,453	5,018	,001	5,050	,001
	6-9 yıl	267	38.6	3,93	,64								
	10-13yıl	136	19.7	3,75	,76	Grup içi	333,175	686	,486				
	14-17yıl	37	5.4	3,36	,58								
	17+	36	5.2	3,85	,75								
	Toplam	691	100.0	3,92	,70	Toplam	342,986	690					

Katılımcıların günlük spor yapma düzeylerine göre tek yönlü varyans analizi sonuçlarına bakıldığında; üniversite öğrencilerinin spor yapma süreleri bakımından ekonomik fayda ($F = 3.970$; $p < .05$), sosyal etkileşim ve chat ($F = 4.392$; $p < .05$) ve eğlence ($F = 6.272$; $p < .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bir şekilde farklılık göstermiştir. Levene homojenlik testi sonrası “Sosyal kaçış” ve “Boş zamanları değerlendirme” ve “bilgilenme” motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Yapılan Kruskal Wallis H (KWH) testi sonucunda öğrencilerin spor yapma süreleri bakımından sosyal kaçış ($KWH = 27.531$; $p < .05$), boş zamanları değerlendirme ($KWH =$

22.311; $p < .05$) ve bilgilenme ($KWH = 83.936$; $p < .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bulunmuştur.

Ekonomik fayda motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın günde 3-5 yıl ($X = 3.92$), 6-9 yıl ($X = 3.92$), 10-13 yıl ($X = 3.85$) spor yapanlar ile 14-17 yıl ($X = 4.29$) spor yapanlar arasında olduğu görülmektedir. Sosyal etkileşim ve chat motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın 6-9 yıl ($X = 3.96$), 10-13 yıl ($X = 3.88$) ve 17 ve üzeri yıl ($X = 3.82$) spor yapanlar ile 14-17 yıl ($X = 4.25$) spor geçmişine sahip katılımcılar arasında olduğu görülmektedir. Eğlence motivasyonu ile spor yapma süreleri arasında istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Söz konusu farkın 3-5 yıl ($X = 3.96$), 6-9 yıl ($X = 3.93$), 10-13 yıl ($X = 3.75$) ve 17

ve üzeri yıl ($X = 3.85$) spor yapanlar ile 14-17 yıl ($X = 4.36$) spor geçmişine sahip katılımcılar arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde 3-5 yıl ($X = 3.96$) spor yapanlar ile 10-13 yıl ($X = 3.75$) spor yapanlar arasında da anlamlı bir fark bulunmuştur. Levene homojenlik testi sonrası “Sosyal kaçış”, “Boş zamanları değerlendirme” ve “bilgilenme” motivasyon faktörlerindeki verilerin

homojen olmadığı saptanmıştır. Kruskal Wallis H (KWH) testi yapılmıştır.

Sosyal kaçış motivasyonuna en fazla önem veren grubu 14-17 yıl ($X = 3.88$) oluştururken; en az önem veren grubu ise 10-13 yıl ($X = 3.51$) grubu meydana getirmektedir. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında, spor yapma süreleri arasında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı dikkat çekmektedir. Boş zamanları değerlendirme motivasyonu ile katılımcıların spor yapma süreleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu fark 6-9 yıl ($X = 3.78$) ve 14-17 yıl ($X = 4.23$) spor yapan katılımcılar arasında bulunmuştur. Bilgilenme motivasyonu ile spor yapma süreleri arasında istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın 3-5 yıl spor yapanlar ($X = 4.13$) ile 6-9 yıl ($X = 3.85$), 10-13 yıl ($X = 3.81$) ve 17 ve üzeri yıl ($X = 4.45$) spor yapanlar arasında, 6-9 yıl ($X = 3.85$) spor yapanlar ile, 14-17 yıl ($X = 4.18$) ve 17 ve üzeri yıl ($X = 4.45$) spor yapanlar arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde 10-13 yıl ($X = 3.81$) spor yapanlar ile 14-17 yıl ($X = 4.18$) spor yapanlar arasında da anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 5: Katılımcıların Görüşlerinin “Fakülte” Değişkenine Göre Farklılığı İçin Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gruplar	N	%	\bar{X}	SS	VK	KT	Sd	KO	Levene		F	P
										F	P		
Ekonomik Fayda	Eğitim Fakültesi	35	5.1	3,97	,53	Gruplar arası	5,166	4	1,292				
	İktisadi Bilimler	89	12.9	3,88	,57								
	Fen Edebiyat	56	8.1	4,04	,65	Grup içi	246,470	686	,359	,707	,588	3,595	,007
	B.E.S.Y.O.	445	64.4	3,89	,59								
	Mühendislik	66	9.6	4,15	,64	Toplam	251,637	690					
Toplam	691	100.0	3,93	,60									
Sosyal Etkileşim ve Chat	Eğitim Fakültesi	35	5.1	3,97	,55	Gruplar arası	6,509	4	1,627				
	İktisadi Bilimler	89	12.9	4,03	,49								
	Fen Edebiyat	56	8.1	4,05	,68	Grup içi	207,594	686	,303	1,561	,183	5,377	,000
	B.E.S.Y.O.	445	64.4	3,92	,53								
	Mühendislik	66	9.6	4,23	,58	Toplam	214,103	690					
Toplam	691	100.0	3,97	,55									

Katılımcıların okudukları fakültele ilişkili tek yönlü varyans analizi sonuçlarına bakıldığında; üniversite öğrencilerinin ekonomik fayda ($F=3.595$; $p<.05$), sosyal etkileşim ve chat ($F=5.377$; $p<.05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bir şekilde farklılık göstermiştir. sosyal etkileşim ve chat ile ekonomik fayda faktörleri dışında motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Bu yüzden, parametrik istatistikler için “normallik” varsayımının karşılanmadığı durumlarda alternatif bir test olarak önerilen (Büyüköztürk, 2006) ilişkisiz k-örneklem için Kruskal Wallis H (KWH) testi kullanılmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin okudukları fakülteler bakımından sosyal kaçış ($KWH=43.322$; $p<.05$), bilgilenme ($KWH=107.567$; $p<.05$), eğlence ($KWH=18.359$; $p<.05$), boş zamanları değerlendirme ($KWH=26.577$; $p<.05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bulunmuştur.

Ekonomik fayda motivasyonuna göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Söz konusu farkın mühendislik fakültesi ($X=4.15$) ile beden eğitimi ve spor yüksekokulu ($X=3.89$) ve

İktisadi bilimler fakültesi ($X=3.88$) arasında olduğu görülmektedir. Sosyal etkileşim ve chat motivasyonu ile katılımcıların okudukları fakülteler arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın beden eğitimi ve spor yüksekokulu ($X=3.92$) ile mühendislik fakültesi ($X=4.23$) arasında olduğu görülmektedir.

Levene homojenlik testi sonrası “Sosyal kaçış”, “Boş zamanları değerlendirme” ve “bilgilenme” motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Kruskal Wallis H (KWH) testi yapılmıştır. Eğlence motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın mühendislik fakültesi ($X=4.19$) ile beden eğitimi ve spor yüksekokulu ($X=3.88$) arasında olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin sosyal kaçış motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık görülmektedir. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın mühendislik fakültesi ($X=4.05$) ile iktisadi bilimler fakültesi ($X=3.31$) ve beden eğitimi ve spor yüksekokulu ($X=3.66$) arasında olduğu görülmektedir. Bilgilenme motivasyonu

nuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın beden eğitimi ve spor yüksekokulu ($X = 3.86$) ile eğitim fakültesi ($X = 4.19$) ile fen edebiyat ($X = 4.39$), mühendislik ($X = 4.29$) fakülteleri arasında olduğu görülmektedir. Aynı

şekilde iktisadi bilimler fakültesi ($X = 3.97$) ile fen edebiyat ($X = 4.39$), mühendisli fakülteleri ($X = 4.29$) arasında da anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Boş zamanları değerlendirme motivasyonu ile katılımcıların okudukları fakülteler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 6: Katılımcıların İnternet Kullanım Motivasyonlarına İlişkin Görüşlerinin “Genel ruhsal yapı” Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gruplar	N	%	\bar{X}	SS	VK	KT	Sd	KO	Levene		F	P
										F	P		
Sosyal Etkileşim ve Chat	Sessiz, Sakin	222	32.1	3,95	,55	Gruplar arası	4,512	4	1,128	1,723	,143	3,692	,006
	Sosyal ve Dışa Dönük	191	27.6	3,91	,60								
	Hiperaktif (hareketli)	105	15.2	3,92	,47	Grup içi	209,591	686	,306				
	Sinirli ve Çabuk parlayan	127	18.4	4,06	,54								
	Diğer	46	6.7	4,21	,48								
	Toplam	691	100.0	3,97	,55	Toplam	214,103	690					
Eğlence	Sessiz, Sakin	215	31.1	3,91	,70	Gruplar arası	6,482	4	1,621	,736	,567	3,304	,011
	Sosyal ve Dışa Dönük	267	38.6	3,88	,72								
	Hiperaktif (hareketli)	136	19.7	3,79	,70	Grup içi	336,503	686	,491				
	Sinirli ve Çabuk parlayan	37	5.4	4,03	,63								
	Diğer	36	5.2	4,16	,72								
	Toplam	691	100.0	3,92	,70	Toplam	342,986	690					

Katılımcıların günlük ruhsal yapıları bakımından tek yönlü varyans analizi sonuçlarına bakıldığında; sosyal etkileşim ve chat ($F = 3.692$; $p < .05$) ve eğlence ($F = 3.304$; $p < .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bir farklılık göstermiştir. Sosyal etkileşim ve chat motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın farklı ruhsal yapısına sahip olduğunu ifade edenler ($X = 4.21$) ile sessiz-sakin ($X = 3.95$), sosyal-dışa dönük ($X = 3.91$), hiperaktif (hareketli) ($X = 3.92$) olanlar arasında olduğu görülmektedir.

Eğlence motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın farklı ruhsal yapı-

sına sahip olduğunu ifade edenler ($X = 4.16$) ile hiperaktif (hareketli) ($X = 3.79$) olan katılımcılar arasında olduğu görülmektedir.

Diğer motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Bu yüzden Kruskal Wallis H (KWH) testi kullanılmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin günlük ruhsal yapıları bakımından sosyal kaçış ($KWH = 39.340$; $p < .05$), bilgilenme ($KWH = 28.611$; $p < .05$), boş zaman değerlendirme ($KWH = 25.089$; $p < .05$) ve ekonomik ($KWH = 11.046$; $p < .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bulunmuştur.

Levene homojenlik testi sonrası “Sosyal kaçış”, “Ekonomik fayda”, “Boş zamanları değerlendirme” ve “Bilgilenme” motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Kruskal Wallis H (KWH) testi yapılmıştır.

Öğrencilerin sosyal kaçış motivasyonu ile ruhsal yapıları arasındaki ilişkiye bakıldığında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın genel ruhsal yapısı sessiz-sakin ($X = 3.80$) olan katılımcılarla sosyal ve dışa dönük ($X = 3.42$) ve hiperaktif (hareketli) ($X = 3.57$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde sosyal ve dışa dönük ($X = 3.42$) olanlarla sınırlı-çabuk parlayan ($X = 3.73$) ve diğer ($X = 3.96$) katılımcılar arasında da anlamlı bir ilişki vardır.

Bilgilenme motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın sosyal-dışa dönük ($X = 3.84$) olanlarla hiperaktif (hareketli) (X

$= 4.10$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde farklı ruhsal yapısına sahip olduğunu ifade edenler ($X = 4.38$) ile sessiz-sakin ($X = 3.97$), sosyal-dışa dönük ($X = 3.87$), hiperaktif (hareketli) ($X = 4.10$) ve sınırlı-çabuk parlayanlar ($X = 3.94$) arasında da anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Boş zamanları değerlendirme motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu fark sosyal-dışa dönük ($X = 3.76$) katılımcılar ile sınırlı-çabuk parlayan ($X = 4.03$) katılımcılar arasında bulunmuştur.

Ekonomik fayda motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın farklı ruhsal yapısına sahip olduğunu ifade edenler ($X = 4.38$) ile sessiz-sakin ($X = 3.97$), sosyal-dışa dönük ($X = 3.84$), hiperaktif (hareketli) ($X = 4.10$) ve sınırlı-çabuk parlayanlar ($X = 3.94$) arasında da anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Katılımcıların İnternet Kullanım Motivasyonlarına İlişkin Görüşlerinin “Bölüm” Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gruplar	N	%	\bar{X}	SS	VK	KT	Sd	KO	Levene		F	P
										F	P		
Sosyal Etkileşim ve Chat	Beden eğitimi ve öğretmenlik	167	24.2	3,93	,56	Gruplar arası	3,815	3	1,272	,764	,514	4,155	,006
	Antrenörlük	195	28.2	3,90	,53								
	Spor yöneticiliği	81	11.7	3,94	,50	Grup içi	210,288	687	,306				
	Diğer	248	35.9	4,07	,57								
	Toplam	691	100.0	3,97	,55	Toplam	214,103	690					
Bilgilenme	Beden eğitimi ve öğretmenlik	167	24.2	3,92	,61	Gruplar arası	17,519	3	5,840	2,452	,062	17,118	,000
	Antrenörlük	195	28.2	3,89	,55								
	Spor yöneticiliği	81	11.7	3,70	,65	Grup içi	234,364	687	,341				
	Diğer	248	35.9	4,17	,56								
	Toplam	691	100.0	3,98	,60	Toplam	251,883	690					

Eğlence	Beden eğitimi ve öğretmenlik	167	24.2	3,85	,69	Gruplar arası	2,121	3	,707				
	Antrenörlük	195	28.2	3,90	,66								
	Spor yöneticiliği	81	11.7	3,91	,65	Grup içi	340,864	687	,496	1,666	,173	1,425	,234
	Diğer	248	35.9	3,99	,75								
	Toplam	691	100.0	3,92	,70	Toplam	342,986	690					
Ekonomik Fayda	Beden eğitimi ve öğretmenlik	167	24.2	3,93	,60	Gruplar arası	2,370	3	,790				
	Antrenörlük	195	28.2	3,87	,58								
	Spor yöneticiliği	81	11.7	3,84	,61	Grup içi	249,267	687	,363	,978	,402	2,177	,089
	Diğer	248	35.9	4,00	,61								
	Toplam	691	100.0	3,93	,60	Toplam	251,637	690					

B.E.S.Y.O. öğrencilerinin okudukları bölümler bakımından tek yönlü varyans analizi sonuçlarına bakıldığında; bilgilenme ($F= 17.118$; $p < .05$), sosyal etkileşim ve chat ($F= 4.155$; $p < .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bir farklılık göstermiştir. Ekonomik ($F= 2.177$; $p > .05$) motivasyon ve eğlence ($F= 1.425$; $p > .05$) motivasyonları anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Sosyal kaçış ve boş zaman değerlendirme faktörlerine ilişkin kruskal wallis H (KWH) testi kullanılmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin okudukları bölümler bakımından sosyal kaçış ($KWH= 17.495$; $p < .05$) motivasyonuna verdikleri önem anlamlı görülürken; boş zaman değerlendirme motivasyonuna verilen önem anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Sosyal kaçış motivasyonuna göre çoklu karşılaştırmalara bakıldığında farklılığın spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrenciler ($X = 3.39$) ile, antrenörlük ($X = 3.74$) ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği ($X = 3.70$) bölümünde okuyanlar arasında olduğu görülmektedir.

Bilgilenme motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın mevcut bölümler dışında okuyan ($X = 4.17$) öğrenciler ile beden

eğitimi ve spor öğretmenliği ($X = 3.92$) ile spor yöneticiliği ($X = 3.70$) arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde mevcut bölümler dışında okuyan öğrenciler ($X = 4.17$) ile beden eğitimi ve spor öğretmenliği ($X = 3.92$), antrenörlük bölümü ($X = 3.89$) ve spor yöneticiliği ($X = 3.70$) arasında da anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Ekonomik fayda motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ekonomik motivasyonuna en fazla önem verenleri mevcut bölümler dışında okuyan öğrenciler ($X = 4.00$) oluştururken; en az önem verenleri ise, spor yöneticiliği ($X = 3.84$) bölümünde okuyan öğrenciler meydana getirmektedir. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında, öğrencilerin okudukları bölümler arasında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı dikkat çekmektedir. Sosyal etkileşim ve chat motivasyonuna göre istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın mevcut bölümler dışında okuyan öğrenciler ($X = 4.07$) ile antrenörlük ($X = 3.90$) bölümü öğrencileri arasında olduğu görülmektedir.

Eğlence motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Eğlence motivasyonuna en fazla önem verenleri mevcut bölümler dışında okuyan öğrenciler ($X = 3.99$) oluştururken; en az önem

verenleri ise, beden eğitimi ve spor öğretmenliği ($X = 3.85$) bölümünde okuyan öğrenciler meydana getirmektedir. Çoklu karşılaştırmalara

bakıldığında, öğrencilerin okudukları bölümler arasında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı dikkat çekmektedir.

Tablo 8: Katılımcıların İnternet Kullanım Motivasyonlarına İlişkin Görüşlerinin “Aile geliri” Değişkenine Göre Farklılığı İçin Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gruplar	N	%	\bar{X}	SS	VK	KT	Sd	KO	Levene		F	P
										F	P		
Sosyal Etkileşim ve Chat	500 ve daha az TL	28	4.1	3,98	,74	Gruplar arası	7,979	6	1,330	1,244	,282	4,413	,000
	501-1000 TL	131	19.0	3,94	,58								
	1001-1500 TL	267	38.6	3,89	,51	Grup içi	206,124	684	,301				
	1501-2000 TL	77	11.1	3,91	,56								
	2001-2500 TL	57	8.2	4,11	,53								
	2501-3000 TL	90	13.0	4,20	,50								
	3001+ TL	41	5.9	4,03	,54								
	Toplam	691	100.0	3,97	,55								

Katılımcıların aile gelirleri bakımından internet kullanma motivasyonlarına göre tek yönlü varyans analizi sonuçlarına bakıldığında; sosyal etkileşim ve chat ($F= 4.413$; $p< .05$) motivasyonuna verdikleri önem anlamlı bir farklılık göstermiştir. Diğer motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Bu yüzden kruskal wallis H (KWH) testi kullanılmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin sosyal kaçış ($KWH= 47.131$; $p< .05$), bilgilenme ($KWH= 50.937$; $p< .05$), boş zaman değerlendirme ($KWH= 67.289$; $p< .05$), ekonomik ($KWH= 17.392$; $p< .05$) ve eğlence ($KWH= 21.896$; $p< .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bulunmuştur. Öğrencilerin sosyal kaçış motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. Bu farkın aile geliri 501-1000 ($X = 3.34$) olan 500 ve daha az olan ($X = 3.85$), 1001-1500 ($X = 3.73$), 2001-2500 ($X = 3.77$) ve 2501-3000 ($X = 3.88$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Bilgilenme motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın 500 ve daha az ($X = 4.47$) olanlarla 501-1000 ($X = 3.91$), 1001-1500 ($X = 3.86$),

1501-2000 ($X = 4.06$) ve 2001-2500 ($X = 3.99$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde aile geliri 2501-3000 ($X = 4.19$) ile 501-1000 ($X = 3.91$) ve 1001-1500 ($X = 3.86$) arasında da anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Boş zamanları değerlendirme motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu fark 500 ve daha az gelire sahip ($X = 4.38$) katılımcılar ile 501-1000 ($X = 3.84$), 1001-1500 ($X = 3.78$), 1501-2000 ($X = 3.69$) ve 3001 ve daha fazla ($X = 3.58$) gelire sahip katılımcılar arasında bulunmuştur. Aynı şekilde aile geliri 1501-2000 ($X = 3.69$) olanlarla 2001-2500 ($X = 4.16$) ve 2501-3000 ($X = 4.22$) olanlar arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ekonomik fayda motivasyonuna katılımcılarla konusu edilen farklılığın 1501-2000 lira geliri ($X = 3.82$) olanlar ile 2501-3000 ($X = 4.13$) olanlar arasında olduğu görülmektedir.

Sosyal etkileşim ve chat motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın aile geliri 501-1000 ($X = 3.94$) olan katılımcılarla 2501-3000 ($X = 4.20$) olanlar arasında olduğu

görülmektedir. Aynı şekilde aile geliri 1001-1500 ($X = 3.89$) olanlar ile 2501-3000 ($X = 4.20$) olanlar arasında da anlamlı bir ilişki görülmüştür. Eğlence motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın 501-1000 lira

geliri ($X = 3.84$) olanlar ile 2501-3000 ($X = 4.19$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde 1001-1500 lira geliri ($X = 3.85$) olanlar ile de 2501-3000 lira geliri ($X = 4.19$) olanlar arasında anlamlı bir ilişki görülmüştür.

Tablo 9: Katılımcıların İnternet Kullanım Motivasyonlarına İlişkin Görüşlerinin “Baba eğitim durumu” Değişkenine Göre KWH Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Gruplar	N	%	Sıra Ortalaması	Sd	KWH	P
Sosyal Kaçış Motivasyonu	Okur-yazar değil	32	4.6	314,56	5	23,135	,000
	İlkokul	109	15.8	334,67			
	Ortaokul	226	32.7	308,73			
	Lise ve dengi	225	32.6	380,40			
	Üniversite-Yüksekokul	83	12.0	395,67			
	Lisansüstü	16	2.3	271,13			
Boş Zaman Değerlendirme Motivasyonu	Okur-yazar değil	32	4.6	265,50	5	28,657	,000
	İlkokul	109	15.8	286,37			
	Ortaokul	226	32.7	344,48			
	Lise ve dengi	225	32.6	368,49			
	Üniversite-Yüksekokul	83	12.0	411,31			
	Lisansüstü	16	2.3	279,69			
Ekonomik Fayda	Okur-yazar değil	32	4.6	373,22	5	11,692	,039
	İlkokul	109	15.8	332,46			
	Ortaokul	226	32.7	346,69			
	Lise ve dengi	225	32.6	342,68			
	Üniversite-Yüksekokul	83	12.0	385,99			
	Lisansüstü	16	2.3	213,25			
Bilgilenme	Okur-yazar değil	32	4.6	274,13	5	33,452	,000
	İlkokul	109	15.8	337,35			
	Ortaokul	226	32.7	333,34			
	Lise ve dengi	225	32.6	341,06			
	Üniversite-Yüksekokul	83	12.0	452,64			
	Lisansüstü	16	2.3	243,75			
Eğlence	Okur-yazar değil	32	4.6	355,13	5	57,240	,000
	İlkokul	109	15.8	329,23			
	Ortaokul	226	32.7	302,50			
	Lise ve dengi	225	32.6	338,94			
	Üniversite-Yüksekokul	83	12.0	465,60			
	Lisansüstü	16	2.3	535,31			

Katılımcıların baba eğitim durumları bakımından tek yönlü varyans analizi sonuçlarına bakıldığında; sosyal etkileşim ve chat ($F= 4.413$; $p < .05$) motivasyonuna verdikleri önem anlamlı bir farklılık göstermiştir. Diğer motivasyon faktörleri için yapılan kruskal wallis H (KWH) testi sonucunda öğrencilerin baba eğitim durumları

bakımından sosyal kaçış ($KWH= 23.135$; $p < .05$), bilgilenme ($KWH= 33.452$; $p < .05$), boş zaman değerlendirme ($KWH= 28.657$; $p < .05$), ekonomik ($KWH= 11.692$; $p < .05$) ve eğlence ($KWH= 57.240$; $p < .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bulunmuştur. Sosyal kaçış motivasyonuna en fazla önem veren grup lise ve

dengi ($X = 3.78$) iken; en az önem veren grup ise lisansüstü ($X = 3.06$)'dür. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında, baba eğitim durumları arasında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı dikkat çekmektedir. Bilgilenme motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farklılığın üniversite-yüksekokul ($X = 4.27$) olanlarla okur-yazar değil ($X = 3.86$), ilkokul ($X = 3.87$), ortaokul ($X = 3.96$), lise ve dengi ($X = 3.97$) ve lisansüstü ($X = 3.77$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Boş zamanları değerlendirme motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu fark üniversite-yüksekokul ($X = 4.04$) olanlar ile ilkokul ($X = 3.72$), ortaokul ($X = 3.92$) ve lise ve dengi ($X = 3.94$) olanlar arasında bulunmuştur. Ekonomik fayda motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Söz konusu edilen farklılığın lisansüstü ($X =$

3.60) olanlar ile üniversite-yüksekokul ($X = 4.07$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Sosyal etkileşim ve chat motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın baba eğitim durumu ortaokul ($X = 3.87$) olan katılımcılarla üniversite-yüksekokul ($X = 4.16$) olanlar arasında olduğu görülmektedir.

Eğlence motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın lisansüstü ($X = 4.58$) olanlar ile okur-yazar değil ($X = 3.97$), ilkokul ($X = 3.85$), ortaokul ($X = 3.76$) ve lise ve dengi ($X = 3.92$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde üniversite-yüksekokul ($X = 4.32$) ile de ilkokul ($X = 3.85$), ortaokul ($X = 3.76$) ve lise ve dengi ($X = 3.92$) olanlar arasında anlamlı bir ilişki görülmüştür.

Tablo 10: Katılımcıların İnternet Kullanım Motivasyonlarına İlişkin Görüşlerinin “Anne eğitim durumu” Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Bağımlı Değişken	Gruplar	N	%	Sıra Ortalaması	Sd	KWH	P
Sosyal Kaçış Motivasyonu	Okur-yazar değil	64	9.3	350,22	5	5,953	,311
	İlkokul	172	24.9	355,54			
	Ortaokul	238	34.4	342,88			
	Lise ve dengi	151	21.9	328,56			
	Üniversite-Y.Okul	49	7.1	341,10			
	Lisansüstü	17	2.5	446.18			
Boş Zaman Değerlendirme Motivasyonu	Okur-yazar değil	64	9.3	269,06	5	14,336	,014
	İlkokul	172	24.9	338,92			
	Ortaokul	238	34.4	352,85			
	Lise ve dengi	151	21.9	360,17			
	Üniversite-Y.Okul	49	7.1	365,29			
	Lisansüstü	17	2.5	430.00			
Sosyal Etkileşim ve Chat	Okur-yazar değil	64	9.3	313,58	5	21,363	,001
	İlkokul	172	24.9	345,42			
	Ortaokul	238	34.4	317,16			
	Lise ve dengi	151	21.9	375,68			
	Üniversite-Y.Okul	49	7.1	388,76			
	Lisansüstü	17	2.5	490.82			
Eğlence	Okur-yazar değil	64	9.3	337,17	5	31,987	,000
	İlkokul	172	24.9	336,24			
	Ortaokul	238	34.4	309,48			
	Lise ve dengi	151	21.9	371,99			
	Üniversite-Y.Okul	49	7.1	434,04			
	Lisansüstü	17	2.5	504.53			

Katılımcıların anne eğitim durumları bakımından tek yönlü varyans analizi sonuçlarına bakıldığında; bilgilenme ($F= 3.215$; $p < .05$) motivasyonuna verdikleri önem anlamlı bir farklılık göstermiştir. Ekonomik ($F= 2.170$; $p > .05$) motivasyon faktörü bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer motivasyon faktörlerindeki verilerin homojen olmadığı saptanmıştır. Bu yüzden kruskal wallis H (KWH) testi kullanılmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin anne eğitim durumları bakımından sosyal kaçış ($KWH= 5.953$; $p > .05$) motivasyonuna verilen önem anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Boş zaman değerlendirme ($KWH= 14.336$; $p < .05$), eğlence ($KWH= 31.987$; $p < .05$) ve sosyal etkileşim ve chat ($KWH= 21.363$; $p < .05$) motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı bulunmuştur.

Öğrencilerin sosyal kaçış motivasyonuna göre anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında sosyal kaçış motivasyonuna en fazla önem veren grubu lisansüstü ($X= 3.98$) oluştururken; en az önem veren grubu ise lise ve dengi ($X = 3.53$) grubu meydana getirmektedir. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında, anne eğitim durumları arasında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı dikkat çekmektedir. Bilgilenme motivasyonu ile anne eğitim durumu arasında istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki bu-

lunmuştur. Çoklu karşılaştırmalara bakıldığında söz konusu edilen farklılığın anne eğitim durumu ilkokul ($X= 4.08$) olanlarla okur-yazar değil ($X = 3.73$) olanlar arasında olduğu görülmektedir.

Boş zamanları değerlendirme motivasyonu ile katılımcıların anne eğitim durumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu fark anne eğitim durumu okur-yazar değil ($X = 3.66$) olanlar ile ortaokul ($X = 3.94$) olanlar arasında bulunmuştur. Ekonomik fayda motivasyonu ile anne eğitim durumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sosyal etkileşim ve chat motivasyonu ile katılımcıların anne eğitim durumları arasında istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın anne eğitim durumu lisansüstü ($X= 4.31$) olan katılımcılarla okur-yazar değil ($X = 3.85$), ilkokul ($X = 3.98$), ortaokul ($X = 3.90$), lise ve dengi ($X = 4.06$) olanlar arasında olduğu görülmektedir.

Eğlence motivasyonuna göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Söz konusu farkın anne eğitim durumu lisansüstü ($X = 4.47$) olanlar ile okur-yazar değil ($X = 3.89$), ilkokul ($X = 3.88$), ortaokul ($X = 3.79$) ve lise ve dengi ($X = 4.02$) olanlar arasında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde üniversite-yüksek okul ($X = 4.24$) ile ilkokul ($X = 3.88$) ve ortaokul ($X = 3.79$), lise ve dengi ($X = 4.02$) ile de ortaokul ($X = 3.79$) olanlar arasında anlamlı bir ilişki görülmüştür.

Tablo 11: Katılımcıların Ebeveyn (anne-baba) Eğitim Durumlarının Karşılaştırılması

Baba Eğitim Durumu	Yüzde ve Frekans	Anne eğitim durumu						TOPLAM
		Okur-yazar değil	İlkokul	Ortaokul	Lise ve dengi	Üniversite- yüksekokul	Lisansüstü	
Okur-yazar değil	%	75.0	-	12.5	12.5	-	-	100
	f	24	-	4	4	-	-	32
İlkokul	%	11.0	74.3	11.0	3.7	-	-	100
	f	12	81	12	4	-	-	109
Ortaokul	%	5.3	14.2	77.0	3.5	-	-	100
	f	12	32	174	8	-	-	226
Lise ve dengi	%	7.1	20.4	17.8	48.9	3.6	2.2	100
	f	16	46	40	110	8	5	225
Üniversite-yüksekokul	%	-	10.8	9.6	30.1	49.4	-	100
	f	-	9	8	25	41	-	83
Lisansüstü	%	-	25.0	-	-	-	75.0	100
	f	-	4	-	-	-	12	16

Tablo 11'e göre ebeveyn eğitim durumlarının birbiriyle paralellik gösterdiği, anne ve babanın genellikle aynı seviyede eğitim durumuna sahip oldukları görülmektedir

TARTIŞMA

Mevcut araştırma, kullanımlar ve doyumlar yaklaşımından hareket ederek; üniversite öğrencilerinin internete yönelmelerinde etkili olan faktörlerin, söz konusu faktörlerle katılımcıların spor geçmişi, günlük internet kullanım süresi, yaş, cinsiyet, aile gelir durumu, ebeveyn eğitim durumu, fakülte ve bölüm ve genel ruhsal durum gibi çeşitli değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya çalışmıştır.

Saha araştırması sonuçlarına göre katılımcıların internet kullanımında etkili olan 6 faktör üzerinde durulmuştur. Bu faktörler önem sırasına göre sosyal kaçış, bilgilenme, boş zamanları değerlendirme, ekonomik fayda, sosyal etkileşim ve chat ve eğlencedir.

İnternet kullanım ve doyum motivasyonlarına verilen önem düzeyini etkileyen en temel değişkenler; katılımcıların spor geçmişi, genel ruhsal durumları, günlük internet kullanım süreleri, yaş, aile gelir durumları, okudukları fakülte ve bölümler, ebeveyn eğitim durumları oranıdır.

Katılımcıların günlük internet kullanım sürelerine göre sosyal kaçış, bilgilenme, ekonomik fayda, sosyal etkileşim ve chat ve eğlence motivasyonlarına verdikleri önem anlamlı farklılık oluşturmaktadır. Üniversite öğrencilerinin internete yönelmelerinde etkili olduğu tespit edilen bu beş motivasyona en fazla önem verenlerin günlük 9 saat ve üzeri bir zaman internete bağlananlar olduğu ortaya çıkmaktadır. En az önem verenleri ise günlük 5-6 saat internet kullanan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmada öğrencilerin cinsiyetine bağlı olarak internet kullanımında sosyal kaçış ve bilgilenme faktörlerine verdikleri önem farklılık göstermektedir. Eğlence, boş zamanları değerlendirme, ekonomik fayda ve sosyal etkileşim ve chat faktörüyle cinsiyet arasında anlamlı bir

farklılık bulgulanamamıştır. Balcı (2007) çalışmasında boş zamanları değerlendirme ve sosyal etkileşim ve chat faktörleri ile cinsiyet arasında bir fark tespit etmemiştir. Üniversite öğrencileri arasında erkekler; bayanlara göre interneti sosyal kaçış, ekonomik fayda, sosyal etkileşim ve chat ve eğlence aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar. Bayanlar ise, internet kullanımında bilgilenme motivasyonuna erkeklerden daha çok önem vermektedirler. Yine Balcı (2007) çalışmasında Üniversite öğrencileri arasında erkeklerin; bayanlara göre interneti sosyal kaçış, ekonomik fayda ve eğlence aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmakta olduklarını, bayanların ise, internet kullanımında bilgilenme motivasyonuna erkeklerden daha çok önem verdiklerinin saptamıştır. Yine Toruk (2008) çalışmasında, erkeklerin interneti boş zamanlarını doldurmak ve eğlenmek amaçlı olarak kızlara göre daha fazla kullandıklarını ifade etmektedir. Bu bulgular çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Çalışmada öğrencilerin yaşa bağlı olarak internet kullanımında sosyal kaçış, eğlence, boş zamanları değerlendirme, sosyal etkileşim ve chat ve ekonomik fayda faktörlerine verdikleri önem farklılık göstermektedir. Bilgilenme faktörüyle yaş arasında anlamlı bir farklılık bulgulanamamıştır. Üniversite öğrencileri arasında 25 ve üzeri yaş grubu diğer gruplara oranla interneti sosyal kaçış, ekonomik fayda, sosyal etkileşim ve chat, boş zamanları değerlendirme, bilgilenme ve eğlence aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar. Aynı zamanda “sosyal etkileşim ve chat” faktörünü tüm üniversite öğrencilerinin yüksek oranda motive edici faktör olarak gördükleri söylenebilir. Korkmaz (2012) çalışmasında sosyal

ağların üniversite öğrencileri için vazgeçilmez bir unsur olduğunu ifade etmektedir. (Ejer, 2012)

Çalışmada öğrencilerin spor yapma süreleri bakımından internet kullanımında tüm faktörlere verdikleri önem farklılık göstermektedir. 14-17 yıl süreyle spor geçmişine sahip katılımcıların diğer gruplara oranla; ekonomik fayda, sosyal kaçış, boş zamanları değerlendirme, eğlence ve sosyal etkileşim ve chat motivasyonlarına daha fazla önem verdikleri ve internet kullanım aracı olarak gördükleri saptanmıştır. Bilgilenme motivasyonunu internet kullanım aracı olarak gören ve önem verenlerin ise 17 yıl ve üzeri spor geçmişine sahip grup olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak spor geçmişi fazla olan (yıl) öğrencilerin internet kullanım aracı olarak daha fazla motivasyon faktörlerine sahip oldukları söylenebilir.

Katılımcıların okudukları fakültelere göre internet kullanım motivasyonları açısından, mühendislik fakültesinde okuyan öğrenciler interneti; sosyal kaçış, eğlence, sosyal etkileşim ve chat, ekonomik fayda, bilgilenme ile boş zaman değerlendirme aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar.

Katılımcıların genel ruhsal yapılarına göre internet kullanım aracı olarak tüm motivasyon faktörlerine, genel ruhsal yapılarını sessiz-sakin, sosyal ve dışa dönük, hiperaktif (hareketli) ve sinirli ve çabuk parlayan olarak ifade edenlerin, kendilerini bu gruplar dışında değerlendiren katılımcılardan daha az önem verdikleri ve internet kullanım aracı olarak daha az tercih ettikleri belirlenmiştir.

Çalışmada öğrencilerin okudukları bölümlere bağlı olarak internet kullanımında sosyal kaçış, eğlence, bilgilenme, sosyal etkileşim ve chat ve ekonomik

Fayda faktörlerine verdikleri önem farklılık göstermektedir. Boş zaman değerlendirme faktörüyle bölüm arasında anlamlı bir farklılık bulgulanamamıştır. Üniversite öğrencileri arasında antrenörlük bölümünde okuyan öğrenciler interneti “sosyal kaçış”, beden eğitimi öğretmenlik bölümünde okuyan öğrenciler “boş zaman değerlendirme”, B.E.S.Y.O. dışındaki diğer fakülte bölümlerinde okuyan öğrenciler ise, “bilgilenme”, “eğlence”, “sosyal etkileşim ve chat” ile “ekonomik fayda” aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar. Ayrıca B.E.S.Y.O öğrencileri arasında “sosyal etkileşim ve chat” kullanımına yönelik olarak “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği” ile “Yöneticilik” bölümlerinin ortalamalarının yüksek ve “katılıyorum” boyutunda olduğu görülmektedir. Hergüner (2011) çalışmasında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerin %64.5 oranında chat ve sosyal iletişim ağlarını kullandıkları sonucuna ulaşmıştır.

Katılımcıların aile gelir durumlarına göre internet kullanım motivasyonları açısından, gelir durumu 2501-3000 TL olan öğrenciler interneti; “sosyal kaçış”, “ekonomik fayda”, “sosyal etkileşim ve chat” ve “eğlence”, 500 ve daha az TL olanlar “bilgilenme” ve “boş zaman değerlendirme” aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar. Toruk (2008) çalışmasında, yüksek gelirli aileye ait öğrencilerin internette bilgiyi daha az aramakta daha çok eğlenme amacını ön plana çıkarmakta olduklarını saptamıştır. Bu bulgular çalışmamızı destekler niteliktedir.

Katılımcıların anne eğitim durumuna göre internet kullanım motivasyonları açısından, anne eğitim durumu lisansüstü olan öğrenciler interneti “sosyal kaçış”, “boş zaman değerlendirme”,

“sosyal etkileşim ve chat”,ve “eğlence”, ilkökul olanlar “bilgilenme”, ortaokul ve lise ve dengi olanlar “ekonomik fayda” aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar. Katılımcıların baba eğitim durumuna göre internet kullanım motivasyonları açısından, baba eğitim durumu lise ve dengi olan öğrenciler interneti “sosyal kaçış”, üniversite-yüksekökul olanlar “bilgilenme”, “boş zaman değerlendirme”, “ekonomik fayda”, lisans üstü olanlar “sosyal etkileşim ve chat” ve “eğlence” aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar. Anne ve baba eğitim durumu yüksek olan öğrencilerin ortak kullanım aracı olarak “sosyal etkileşim ve chat” ve “eğlence” motivasyon faktörlerini tercih ettikleri söylenebilir. Öğrencilerin ilkökul eğitilmiş ebeveyn (anne-baba) oranının % 74.3, lisansüstü eğitilmiş ebeveyn oranının ise % 75.0 olduğu görülmektedir (tablo 11). Aile eğitim durumu düşük (ilkokul) ve yüksek (lisansüstü) olan öğrencilerin interneti genellikle aynı nedenlerden ötürü “bilgilenme” amaçlı kullandıkları bulgulanmıştır. Sadece “bilgilenme” faktörü alt boyutundaki “güvenilir bir kaynak olduğunu düşündüğüm için” maddesine verilen yanıtlara bakıldığında ilkökul eğitilmiş ebeveyn çocuklarının bu soruya daha olumlu yanıt verdikleri görülmektedir. Eğitim durumu düşük aile çocuklarının interneti daha güvenilir olarak nitelendirdikleri söylenebilir.

SONUÇ

Yapılan araştırma sonucunda katılımcıların bilgi teknolojilerini ve internet sistemlerini yoğun olarak kullandığı saptanmıştır.

Araştırmaya katılım sağlayan üniversite öğrencilerinin interneti daha çok sosyalleşme, alış-veriş,

bilgi edinme, araştırma, eğlence ve iletişimi aracı olarak kullandığı belirlenmiştir.

Katılımcıları internet kullanımına yönlendiren faktörler, internet kullanıcılarının motivasyon ve doyum düzeyi üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

Farklı farklı alan ve branşlardan katılım sağlayan öğrenciler ayrı ayrı incelendiğinde, internet kullanımına yönelik en fazla zaman geçiren alan öğrencilerinin mühendislik olduğu gözlenmiştir. Mühendislik alanında okuyan ve eğitim alan öğrencilerin internet kullanımını daha fazla tercih etmelerindeki neden olarak, kendilerine yönelik olarak araştırma ve geliştirmeye yönelik ihtiyaçlarına işaret etmeleidir. Gelişen teknoloji ile birebir ilişki içinde olmaları buna en dorğu örnektir.

Beden Eğitim ve eğitim bölümlerinde okuyan öğrencilerin ise interneti bilgi edinme araştırma anlamında kullanmadıkları tespit edilmiştir. Daha çok sosyalleşme ve iletişim aracı olarak interneti kullandıkları saptanmıştır.

Demografik özellikleri açısından baktığımızda ise katılımcı öğrencilerin ailelerine ait gelir düzeyi, sosyal yapısı, kültürel farklılıklar ve eğitim seviyelerinin internet kullanımını üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

Sosyal ve kültürel gelişmişlik düzeyi bireyin internet kullanım nedenlerini etkilemekte ve değiştirmektedir. Bilgi toplumunda daha çok bilimsel ve gelişime yönelik internet kullanılırken, sosyal ve kültürel değerler yönünden kısır noktada olan bireylerin interneti daha çok sosyalleşme ve yine yeni çevre edinme için kullandığını göstermektedir.

İnternet kullanıcılarını sosyalleşme ve bilgi edinme yönünden iki boyutta incelemenin doğru olacağına işaret edebiliriz. Çünkü kullanıcıların interneti ya sosyalleşme “tanışma, iletişim, eğlence, boş zaman değerlendirme” ya da “mevki, makam, kariyer, bilgi, eğitim, araştırma, bilimsel takip, geliştirme, gelişme ve teknik” konularda kendine yönelik fayda yaratma şeklinde gösterilebilir.

Yukarıdaki hususlar ve saptanan gerçekler çerçevesinde; internet kullanıcılarında belirli bir seviyeden sonra doyuma ulaşıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu doyum noktası kişiden kişiye, beklentiden beklentiye, cinsiyetten cinsiyete, yaştan yaşa ve kültürden kültüre değişiklik göstermektedir.

Özetle; günümüz internet kullanıcılarının interneti ya sosyalleşme ya da bilgi edinme için kullandığı görülmektedir. Sosyalleşme için kullanan bireylerin sosyo kültürel yapılarında çok fazla faktör olduğu, bilgi edinme açısından internet kullanan bireylerin ise daha çok araştırmacı ve bulunduğu konum itibarıyla araştırma ve geliştirmeye yönelik bir zorunluluk içerisinde olduğu görülmektedir.

Katılımcıların büyük çoğunluğunun sosyalleşme adına ve iletişim kurma konusunda en etkin yolun internet olduğuna işaret etmeleri, internetin çok da bilgisel amaç için kullanılmadığını işaret etmektedir.

Ayrıca yapılan literatür araştırmalarında sosyal amaçla kullanılan internet olgusunun birey ve toplumun kültürel değerlerine zarar verdiği, bireyin toplum içerisindeki konumu ve şartlarını olumsuz yönde etkilediği yönünde tespitler de bulunmaktadır. Bu nedenle günümüz insanların interneti bilgi, gelişme, araştırma ve kültürel

değerlerin aktarımına katkı sağlamak amacıyla kullanmasının daha doğru olacağını söyleyebiliriz. Sosyalleşmenin birebir iletişim ve yüz yüze iletişim yolu ile gerçekleştirmenin doğruluğunu ve geçerliliğini unutmamak gerekir. Bu durum hem sosyal ve kültürel yozlaşmanın önüne geçecek, hem de bireylerin sosyal iletişim dediği ortamlarda edindiği kötü ve ahlaksız edinimlerden uzaklaşmasına katkı ve fayda sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

ABDULLA, R. A., (2003). The Uses and Gratifications of the Internet Among Arab Students in Egypt, Unpublished Doctoral Dissertation, University of Miami, UMI Dissertation Information Service.

AKKOYUNLU, B., ATAV, E., ve SAĞLAM, N, (2006). Öğretmen Adaylarının İnternete Erişim ve Kullanım Amaçları. Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi, 30.

ATABEK, Ü., (2003). İletişim Teknolojileri ve Yerel Medya İçin Olanaklar, S Alankuş (der.), Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya, Habercinin El Kitabı Dizisi: 3, IPS İletişim Vakfı Yayınları, İstanbul, ss. 55-84.

BALCI, Ş., ve AYHAN, B, (2007). “Üniversite Öğrencilerinin İnternet Kullanım ve Doyumları Üzerine Bir Saha Araştırması” Selçuk İletişim, 5, 1, 2007, Konya, s 174-197.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., (2006). Sosyal Bilimleri İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik Araştırma Deseni-SPSS Uygulamaları ve Yorum, Pegema Yayıncılık, Ankara.

CHARNEY, T. R, (1996). Uses and Gratifications of the Internet, Unpublished Master of Arts Dissertation, Michigan State University, UMI Dissertation Information Service.

COX-OTTO, P. J, (2003). Adolescents’ Uses and Gratifications of the Internet and the Interplay of Involvement and Gratifications Matching, Unpublished Doctoral Dissertation, The Faculty of the Graduate School of the University of Minnesota, UMI Dissertation Information Service.

FERGUSON, D. A., ve PERSE, E. M, (2000). The World Wide Web as a Functional Alternative to Television, Journal of Broadcasting & Electronic Media, 44 (2), 155-174.

FLAHERTY, L. M., PEARCE, K. J., ve RUBİN, R. B, (1998). Internet and Face-to-Face Communication: Not Functional Alternatives, Communication Quarterly, 46 (3), 250-268.

FLANAGİN, A. J., ve METZGER, M. J, (2001). Internet Use in the Contemporary Media Environment, Human Communication Research, 27 (1), 153- 181.

GRACE-FARFAGLIA, P., ve ark. (2006). Multinational Web Uses and Gratifications: Measuring the Social Impact of Online Community Participation Across National Boundaries, Electron Commerce Res, 6, 75- 101.

KORGAONKAR, P. K., ve WOLİN, L. D, (1999). A Multivariate Analysis of Web Usage, Journal of Advertising Research, 39, March-April, 53- 68.

- KORKMAZ, M., ÇELEBİ, N., (2012).** Practical Review of The Place Of Social Networks In Our Daily Life And Their Effect On Today's Youth, Ejer Dergisi,
- LİN, C. A., (1999).** Online- Service Adoption Likelihood, Journal of Advertising Research, 39, March-April, 79-89.
- LİN, C. A., (2001).** Audience Attributes Media Supplementation, and Likely Online Service Adoption, Mass Communication & Society, 4 (1), 19-38.
- MORRIS, M., ve OGAN, C., (2004).** The Internet As Mass Medium, D McQuail (Ed.), McQuail's Reader in Mass Communication Theory, Sage Publications, London, pp. 134-145.
- NEWHAGEN, J. E., ve RAFAELİ, S., (1996).** Why Communication Researchers Should Study the Internet: A Dialogue, Journal of Communication, 46 (1), 4-13.
- PAPACHARISSİ, Z., ve RUBİN, A. M., (2000).** Predictors of Internet Use, Journal of Broadcasting & Electronic Media, 44 (2), 175- 196.
- PARK, I., (2004).** Internet Usage of Korean and American Students: A Uses and Gratification Approach, Unpublished Doctoral Dissertation, The Faculty of Southern Mississippi, UMI Dissertation Information Service
- PERSE, E. M., ve FERGUSON, D. A., (2000).** The Benefits and Costs of Web Surfing, Communication Quarterly, 48 (4), 343-359.
- SONG, I., ve ark. (2004).** Internet Gratifications and Internet Addiction: On the Uses and Abuses of New Media, CyberPsychology & Behavior, 7 (4), 384-394.
- STAFFORD, T. F., ve STAFFORD, M. R., (2004).** Determining Uses and Gratifications for the Internet, Decision Sciences, 35 (2), 259-288.
- ŞEKER, T. B., (2005).** İnternet ve Bilgi Açığı, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya.
- TİMİSİ, N., (2003).** Yeni İletişim Teknolojileri ve Demokrasi, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.
- TORUK, İ., (2008).** Üniversite Gençliğinin Medya Kullanma Alışkanlıkları Üzerine Bir Analiz, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı 19, s.475-488.
- USTA, E., BOZDOĞAN, A. E., YILDIRIM, K., (2007).** Sınıf Öğretmeni Adaylarının İnternet Kullanımına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) Cilt 8, Sayı 1,s. 209-222.
- YILDIRIM, S., ve BAHAR, H. H., (2008).** Eğitim Fakültesi Öğrencileri İle Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin İnternete Karşı Tutumları (Erzincan Üniversitesi Örneği), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20, 653-66.
- HERGÜNER, G., (2011).** Opinions Of Students in Physical Education And Sports Teaching On The Use Of Social Network Sites, Turkish Online Journal Of Educational Technology, Vol. 10, pp. 174-183.